

234492

M 8869

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ № 2.

Комісії в справі т. зв. Нансеновських паспортів.

Подобрали дня 27 січня 1930.

В справі оборони національного імені: Комісія за добу від 15. I. 1930. по цей день перевела наступні акції:

1. Дня 15. I. 30. подано н. Президентові Т. Масарикові меморандум, в якому викладено жадання коби в нансеновських паспортах, які мають бути заведені в Ч.С.Р., українські емігранти називались власним національним іменем. Разом з тим в меморандумі викладена просьба про те аби н. Президент взяв на себе високу оборону справедливих домагаць української еміграції в цій справі. Канцелярія Президента повідомила. Комісію, що її меморандум н. Президент направив до Міністерства Внутрішніх Справ на висновок.

2. Дня 20. I. 30. Комісія ухвалила вироблений доц. І. Бочковським, текст листа до Верховного Комісара в справах Еміграції при Лізі Націй д-ру Нансену. В цім листі Комісія зазначає д-ру Нансену що трактування ним домагаць української еміграції як бажання внести "по дітку" в гуманітарну акцію є зовсім безпідставним. В листі зазначається про те що навпаки: коли і може бути мова про заведення політики в емігрантській акції, так це іменування українців руськими, що є власне нечуванним прикладом політики національного утиску з боку інституції, що існує при "Лізі Націй" як офіційний орган для захисту тих, хто опинився на еміграції з наслідок боротьби за права свого народу / нації /. Далі в листі говориться про те, що після революції стара Російська Держава перестала існувати, а на її місце повстав ряд держав в тім числі і Українська; що Українська Держава була визнана цілим рядом чужоземних держав як de facto так і de jure; що в чужих державах були українські посольства або дипломатичні місії; що ці дипломатичні представництва виконували консульські функції і видавали українські паспорти; що ці паспорти чужі держави визнавали як правні документи; що українська еміграція прибула за кордон з паспортами Української держави а не російської; що ці паспорти упрямлювали перебування українських емігрантів за кордоном; що при зміні українських паспортів на місцеві документи у всіх країнах правильно означувалось українське імя. Тому, зазначається в листі, з історичним анахронізмом з боку Секретаріату Нансена примусово повертати для української еміграції правний status ante bellum і в цей спосіб через 10. років позбавляти українську еміграцію свого національного "Я", як також не меншим же є анахронізмом робити політичний замах на право українського народу жити своє імя після того, коли в світовій війні обома ворожими таборами визнавалось право народів на їх самоозначення, а декларація В.Вільсона була прийнята в основу майбутньої magna charta libertatum поволених народів. В листі указується також і на те, що батьківщина Нансена - Норвегія також ще так недавно боролась за своє національну відрубність і самостійність, розірвавши унію зі Швецією а ще пізніше зріклась данської мови завівши власну літературну мову. Лист закінчується зверненням до д-ра Нансена: зрозуміти і признати справедливі домагаць української еміграції на своє народне право - її національне імя.

Укр. Музей